

2023-04-20 Bostadsbyggande

Lite information om det senaste i den långdragna processen om bostadsbyggande i Torhamn.

Som de flesta vet så har det sedan nära 13 år gjorts upp planer på att få igång bostadsbyggande i Torhamn. De första planerna för detta presenterade Magnus Wikdahl och hans kompanjon den 21/5 2010 vid ett möte på Kafé Måsen där bl. a. samhällsföreningen var inbjuden. Vi har hela tiden stöttat dessa planer därför att vi anser att de skulle gynna utvecklingen i Torhamns och Sandhamns samhällen. Dessa planer gick i stöpet när en sandödlas "hittades" i samband med samrådet för planen något år efter. Man hade då med privata pengar lyckats få till en detaljplan för området 9:2 m. fl. Även en utfart för 250 000 kr hade löst ut. Allt blev "wasted money" p.g.a. ödlan. Hade inte detta hänt så hade vi idag med säkerhet haft bostäder byggda till priser som möjliggjort hyfsat överkomliga bostadskostnader för boende. I dag har vi helt andra byggkostnader, virkespriserna har i princip fördubblats. Försvarsmakten sa i detta sammanhang nämligen OK till byggnationer enligt planen.

2019 påbörjades en nystart av planen med hjälp av kommunen som genom att teckna ett markoptionsavtal med markägarna skulle få köpa en del av marken och därför i egenskap av markägare också skulle bekosta en reviderad detaljplan för området. Man hade då vid dubbla undersökningar inte hittat någon ödla, det fanns heller ingen livsmiljö för en ödla i området. När denna detaljplan gick ut på samråd i mitten på september 2021 så avvisade Försvarsmakten planen. Man menade att planen skulle inverka negativt på Försvarets riksintresse vid en eventuell ny miljöprovning då man i framtiden kunde komma upp i bullernivåer på 92 dB. Eftersom miljonbelopp har investerats i den nya detaljplanen så har frågan om planens förverkligande stötts och blötts. Både kommunen och samhällsföreningen har arbetat mycket med detta. Det har varit näst intill omöjligt att få till en dialog med försvaret. Nu har alltså kommunen lyckats med detta och nu kommer det fram att Försvarsmakten 2013 har gjort bullerberäkningar som visar att hela planområdet beräknas utsättas för bullernivåer över 90 dB. Försvaret har också omtolkat (misstolkat) regelverket så att den gräns som tidigare rått, Sandhamnsvägens förlängning med Skeppnabbavägen, nu skall vara Sandhamnsvägens förlängning med Jämjövägen. En väg som går åt nord-nordväst från skjutfältet. Detta är den gräns som i miljötillståndet utgör gräns mellan tillåtna bullernivåer på 90 dB (norr om gränsen) och 100 dB söder om gränsen. Man får det också att framstå som att det skulle vara en nyhet att skjuta 8,4 cm granatgevär (Carl-Gustav) på Torhamns udde i framtiden vilket är fullständigt fel. Av de handlingar som lämnades in av både KA2 och FMV framgår tydligt att man vid miljöprovningen hade dessa skjutningar med i miljöprovningen. KA2 ensamna beräknades skjuta 200 skott varav 50% med 20 mm instickspipa. Vid lokaliseringsprovningen 1991 som ingick i miljöprovningen gjordes en besvärsundersökning av Göteborgs universitet där man kom fram till att i det område som planen senare kom att omfatta upplevdes skjutningarna som minst störande. Under denna besvärsundersökning sköt FMV ensamna 198 skott med 8,4 cm granatgevär vilket framgår av handlingarna. Se bifogad karta. Så man kan konstatera att Försvarsmakten gör sig skyldig till två stycken felaktiga efterhandskonstruktioner som båda tjänar deras egna agenda och grusar Torhamns behov av nya bostäder inom rimlig tid.

Men vad man nu kan förstå av kommunen, enligt de bifogade handlingarna, så är man nu inte längre beredd att driva frågan vidare. Kommunens politiker är inte beredda att ta strid i frågan eftersom att man inte vill stöta sig med Försvarsmakten. Om samhällsföreningen hade haft rådighet i detta så hade planen godkänts trots försvarsmaktens avvisning (kommunen kan göra detta). Detta hade förmodligen överklagats av Försvarsmakten, gått till Länsstyrelse, gått vidare till Mark&Miljödomstolen och prövats där, och med stor säkerhet hade då Försvarsmakten fått krypa till korset även om avgörandet hade behövt nå fler nivåer uppåt.

Tyvärr så har inte en enkel samhällsförening muskler nog för att driva en sådan här fråga vidare i alla instanser.

Vidare kan man tycka att om man inte klarar 90dB-gränsen så får man flytta verksamheten, vilket man fick göra med handgranatkastningen som flyttades till Kosta skjutfält av denna orsak, byarna Torhamn och Sandhamn ska inte behöva lida för eventuella framtida behov av nya miljöprovningar.

I miljötillståndet för skjutfältet står tydligt, "särskild hänsyn skall tagas till samhällsutvecklingen i Torhamn/Sandhamn". Det gör Försvarsmakten inte, man tullar i stället på regelverket.

Nu är det som det är och vi som bor här idag måste hoppas på att det i framtiden kan komma att göras en ny detaljplan i området runt Tråsmedsvägen.

Detta med att göra nya detaljplaner tar tid. Många av oss kanske inte har kvar sina fastigheter då den är färdig, vi kan bara lyckönska byn och välkomna planen om det nu efter så många år, så mycket arbete och så mycket bortkastade pengar äntligen skulle komma ett varierat boende till Torhamn där även äldre finns med i planen. Alla steg i den riktningen välkomnas av föreningen.

Informationen kom till samhällsföreningen strax innan Påsk från Anna Steinwandt (planarkitekt) som varit väldigt skarpsinnig och bra att ha o göra med i detta sammanhang. Övrig information finns i Annas mail och i Försvarsmaktens minnesanteckningar som bifogas.